

Cooperare nerambursabilă

Biroul de Asistență Externă din cadrul Departamentului pentru Armamente a fost înființat în anul 2006 ca răspuns la necesitatea de a stabili o logică procedurală de management a programului de asistență de securitate acordată Ministerului Apărării de Guvernul SUA, prin programul Foreign Military Sales (FMS), finanțat cu fonduri nerambursabile.

Guvernul Statelor Unite a înființat Biroul de Cooperare în Domeniul Apărării (Office of Defence Cooperation) pentru a gestiona, din partea SUA, programul Foreign Military Financing, Finanțare Militară Străină, care constă în alocarea de către Guvernul SUA, de fonduri nerambursabile, „granturi”, în beneficiul Ministerului Apărării. Valoarea granturilor oferite Ministerului Apărării de către Guvernul SUA se aprobă anual de către Congres și sunt transferate către minister sub formă de echipamente militare și servicii în baza cererilor transmise. Acest gen de achiziții a condus la dezvoltarea unor capacități militare precum Transportul Aerian – Air Lift Support (Programul „Aeronave de transport C-130”), Comunicații, Instruire, Forțe Speciale, Sistemul de Supraveghere la Marea Neagră etc.

Asistența militară de securitate este definită ca un program prin care Guvernul SUA își promovează politica externă, începând cu cel de Al Doilea Război Mondial. Rolul acestui program este de a ajuta statele declarate eligibile (state care au obiective ale politicii externe comune cu cele ale Guvernului SUA) să-și îmbunătățească propriul sistem de apărare, prin reconstruirea și modernizarea capacităților militare existente, promovând interoperabilitatea în cadrul alianțelor strategice și întărirea eforturilor coalițiilor militare pentru combaterea oricăror amenințări la adresa securității sau suveranității unui popor.

În prezent, Guvernul SUA acordă asistență militară de securitate unor state din Asia, America Latină, Africa, Arhipelagul Indonezian și majorității statelor din Europa, în special celor provenite din fostul *Tratat de la Varșovia*.

De la debutul programului, în anul 1996, România a primit peste 170 milioane de dolari pentru a achiziționa echipament și cursuri de instruire din Statele Unite, astfel încât să-și poată spori capacitățile și nivelul de interoperabilitate cu armata SUA.

Relația de colaborare dintre Guvernul SUA și Guvernul României a fost statuată prin semnarea, în anul 1994, a *Memorandumului privind Cooperarea în Domeniul Apărării și al Relațiilor Militare între Ministerul Apărării Naționale al României și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii*. De asemenea, prin Ordonanța Nr. 25 din 31.07.1996, s-a ratificat Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii referitoare la programele de asistență economică, tehnică și în domenii conexe prin care serviciile, bunurile de folosință îndelungată și cele consumabile, cât și alte obiecte utilizate în cadrul programelor de asistență acordate de SUA pot fi importate, exportate, procurate, folosite sau donate organizațiilor din România, scutite de orice taxe, condiții de depozitare sau pentru investiții,

Colectivul Biroului de Asistență Externă: funcționar public Alexandru Andrei, maior ing. Mircea Ursu, colonel Niculae Tudor, maior ing. Leontin Pop, locotenent Mircea Fircă

control al valutei, taxe de cumpărare sau de donație a proprietății și alte taxe sau speze similare. Interesul SUA în relația cu România este extrem de important, conform Office of Defence Cooperation, datorită cooperării strânse dintre cele două armate în teatrele de operații.

Programul de asistență militară de securitate cu finanțare din fonduri externe nerambursabile are trei componente, administrate de Ministerul Apărării: Programul de Finanțare Militară Străină (Foreign Military Financing – FMF), pentru achiziția de echipamente și servicii; Programul de Pregătire și Educație Militară Internațională (International Military Education and Training - IMET), pentru pregătirea personalului militar și civil, prin intermediul cursurilor de lungă și scurtă durată în instituțiile de pregătire ale armatei SUA; Programul de finanțare a Operațiilor de Menținere a Păcii.

În ceea ce privește programul de Finanțare Militară Străină, acesta permite Ministerului Apărării să achiziționeze echipamente militare din SUA, prin procedură directă în sistem „Direct Comercial Sales” – tranzacții comerciale directe. Ministerul Apărării negociază direct cu companiile producătoare de armament și tehnică militară din SUA. În această situație, implicarea Guvernului American sau a Guvernului României nu este necesară, Ministerul Apărării realizând achiziția prin procedurile normale, conform legislației naționale în domeniu.

Procedura de achiziționare în sistem „Foreign Military Sales – FMS”, presupune transmiterea, de către Ministerul Apărării, Guvernului SUA, o scrisoare de cerere (Letter of Request – LOR), întocmită de utilizatorul final, prin care solicită dezvoltarea anumitor capacități militare. Ca răspuns la cerere, Guvernul SUA transmite părții române, pentru semnare (acceptare), Scrisoarea de Ofertă și Acceptanță „Letter of Offer and Acceptance – LOA”, scrisoare care reprezintă documentul legal prin care Guvernul SUA transmite Ministerului Apărării echipamentele militare și serviciile necesare pentru dezvoltarea capacității militare solicitate. Fondurile puse la dispoziție de către partea americană pot fi accesate de orice structură din Ministerul Apărării, cu respectarea principiilor care stau la baza alocării acestora.

Printre avantajele oferite de această procedură se numără și acela potrivit căruia, Ministerul Apărării poate intra în posesia unor echipamente militare speciale, care în mod normal nu pot fi

cumpărate prin vânzări comerciale directe, iar prețul produselor sau serviciilor achiziționate va fi identic cu cel plătit de armata SUA. Guvernul SUA își asumă întreaga responsabilitate asupra derulării contractului, inclusiv transportul până la stația de destinație, dacă aceasta este cerută prin Scrisoarea de cerere. Dezavantajul metodei, din punct de vedere a costurilor, constă în aplicarea de taxe de administrare pentru managementul programului.

În prezent, Departamentul pentru armamente monitorizează un număr de 43 de proiecte de achiziții, din fonduri externe nerambursabile, prin programul FMS, aflate în stadiul de derulare și asigură baza de date pentru 37 de proiecte

Locotenent-colonel Michael Hawn

Colonel John Ingham

finalizate și închise. În permanență, asigură expertiza de specialitate, în domeniul asistenței de securitate, structurilor subordonate directorilor programelor majore, respectiv beneficiarilor. Totodată, Departamentul pentru Armamente, prin Biroul de Asistență Externă, este „Punctul de Contact - POC” între Ministerul Apărării și Office of Defence Cooperation.

Alocarea fondurilor externe nerambursabile pentru anul 2008 și în perspectivă pentru anul 2009, are ca scop principal achiziționarea unor echipamente militare prioritare categoriilor de forțe ale armatei, la cererea acestora, compatibile cu tehnica militară a statelor membre NATO, alături de care România acționează pentru îndeplinirea obiectivelor asumate în cadrul alianțelor, instruirea personalului militar și civil, precum și susținerea acestora în teatrele de operații militare. (B.O.)